

Günün Piyasa Haritası

Ürdün'de iki Amerikan askerinin hayatını kaybetmesiyle başlayan misilleme dalgası hafta sonu boyunca kesintisiz sürdü ve Ortadoğu'da fiyatlama açısından kritik bir gerilimi tetikledi. ABD güçleri Basra Körfezi'ndeki Qeshm Adası ile İran'ın güneyindeki şehirleri hedef alırken, İran tarafı da Kuveyt'teki enerji ve su arıtma tesislerine yönelik saldırılarını üçüncü kez tekrarladı, bu saldırılardan birinde bir petrol sahası tahliye edilecek kadar ciddi hasar aldı. Bahreyn hava savunma sirenleriyle bir saldırı dalgasını püskürttüğünü duyururken, Ürdün'de üç İran füzesinin engellendiği açıklandı ve Hürmüz Boğazı'nda İran donanması kimliği belirsiz dört gemiyi durdurarak boğazdaki geçiş güvenliğine dair sert bir mesaj verdi. Gerilimin sivil enerji altyapısına doğru genişlemesi, çatışmanın artık yalnızca askeri bir mesele olmaktan çıkıp küresel enerji arzını ciddi ve uzun süreli tehdit eden bir riske dönüştüğünü ortaya koyuyor.

Diplomatik cephede de kırılma belirginleşti. İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Kazım Garibabadi, ABD'nin İslamabad Mutabakatındaki tüm taahhütlerini ihlal ettiğini öne sürerek ülkesinin de mutabakattan doğan yükümlülükleri askıya aldığını ve artık uygulamadığını duyurdu, savunma odaklı bir tutuma geçildiğini vurguladı. İran'ın dini lideri Hamaney ise ABD yönetiminin taahhütlerine bağlı kalmadığını belirterek saldırgan tutumun sonuç getirmeyeceği mesajını yineledi ve İran Silahlı Kuvvetlerinin karşılık verme kapasitesine dikkat çekti. ABD tarafında Trump, iki askerin ölümünü üzücü bulduğunu söylerken İran'ın mutabakata uyma yükümlülüğü kalmadığı yönündeki açıklamasının kendisi için önem taşımadığını ifade etti. Bu da tarafların masaya geri dönme iradesinin şimdilik zayıfladığına işaret ediyor.

Bu tablo, yatırımcı için risk priminin kalıcı hale geldiği bir haftaya işaret ediyor. Enerji altyapısına yönelik tekrarlanan saldırılar ve Hürmüz Boğazı'ndaki geçiş kısıtlamaları petrol fiyatlarında yukarı yönlü baskıyı besleyen ana unsur konumunda, brent petrol pazartesi sabahı yaklaşık %3 yükselerek varil başına 90 doların üzerini test etti ve 11 Haziran'dan bu yana en yüksek seviyesini gördü, WTI ise %2,65 artışla 84,68 dolara yükseldi. Diplomatik kanalın fiilen askıya alınması, ABD'nin yaptırım muafiyetlerini iptal etmesi ve limanları yeniden abluka altına alması İran'a bağlı emtia akışlarındaki belirsizliği derinleştiriyor, bu da haftaya risk iştahının kırılğan başlayacağı bir zemin oluşturuyor.

Savaşın Tırmanma Riski Artıyor

İsrail basınına yansıyan iddialara göre Trump, arabulucu ülkelere bu hafta içinde ateşkes sağlanamaması halinde gerilimin tırmanmasına hazırlıklı olunması yönünde bir mesaj iletti, bu da piyasanın fiyatladığı çatışma riskinin yakın vadede azalmayacağına işaret ediyor. Katar'ın Hürmüz Boğazı'nın on gün süreyle İran kontrolünde deniz taşımacılığına açılmasını öngören bir ateşkes önerisi sunduğu aktarılırken, üst düzey bir Amerikalı yetkili bu taslağın kabul görme ihtimalinin düşük olduğunu belirtti. İsrail cephesinden gelen değerlendirmelerde de son yirmi dört saatte tırmanma riskinin belirgin biçimde arttığı vurgulandı. Diplomatik çözümün bu denli kırılğan görünmesi, jeopolitik risk priminin petrol fiyatlarında kalıcılığa ihtimalini güçlendiriyor. Bu da enflasyon görünümü üzerindeki yukarı yönlü baskının sürmesi ve Fed'in faiz yıl içinde faiz artırım ihtimalini çok yüksek tutan bir gelişme olarak öne çıkıyor.

Ons Altında Faiz Baskısı

Orta Doğu'daki çatışmanın tırmanmasıyla brent petrolün 90 doların üzerine çıkması enflasyon endişelerini güçlendirirken, altın pazartesi günü hafif gerileyerek ons başına 4012 dolara indi. Yükselen petrol fiyatlarının enflasyon beklentilerini güçlendirmesi, faizlerin daha uzun süre yüksek seyredeceği ihtimalini öne çıkarıyor ve bu durum getirisi olmayan altının cazibesini zayıflatıyor. Cleveland Fed Başkanı Beth Hammack, kalıcı enflasyonun kontrol altına alınması için faizlerin yeniden artırılabilirliğini savunan görüşe katıldığını belirtti, bu da Fed Başkanı Kevin Warsh yönetimindeki bir sonraki toplantıda görüş ayrılıklarının derinleşebileceğine işaret ediyor. CME FedWatch verilerine göre piyasalar aralık ayında faiz artırımı olasılığını %82 olarak fiyatlıyor, bu oran geçen hafta %73 seviyesindeydi ve bu sıçrama tek başına, gerilimin faiz beklentileri üzerindeki etkisinin ne denli hızlı fiyatlandığını gösteriyor.

Morgan Stanley'den Dizel Yakıt Uyarısı

Morgan Stanley, Hürmüz Boğazı'ndaki aksamalar, Rusya'ya yönelik saldırılar ve Moskova'nın dizel ihracat yasağının etkisiyle Avrupa'da dizel arzının ciddi biçimde daraldığını bildirdi. Kurum, bölgedeki darboğazın artık ham petrol arzından çok rafinaj kapasitesinde yoğunlaştığını, Kuzeybatı Avrupa'daki dizel rafineri marjlarının rekor seviyeye çıktığını ve bölgesel stokların ağustos ayından itibaren düzenli gerileyerek kasımda yaklaşık 299 milyon varile inmesinin beklendiğini aktardı, bu seviyenin en az 2015'ten bu yana yılın aynı dönemi için görülen en düşük stok miktarı olacağı belirtildi. Buna karşın Morgan Stanley, mevcut arz sıkışıklığının fiyatlara büyük ölçüde yansıdığını vurgulayarak yatırımcılara bu seviyelerden yeni yükseliş beklentisiyle pozisyon almamalarını, çünkü piyasanın halihazırda tam fiyatlandığını tavsiye etti.

Warsh'tan Kararlı Enflasyon Mesajı

Haziran ayında ABD tüketici fiyatlarında 2020'den bu yana ilk aylık düşüşün görülmesi piyasalarda geçici bir rahatlama yaratmış, ancak ABD-İran ateşkesinin bozulmasının ardından petrol fiyatlarının yeniden yükselişe geçmesi bu iyimserliğin kalıcı olmadığını ortaya koymuştu. Fed Başkanı Kevin Warsh, geçen hafta Kongre'deki ifadesinde haziran ayı enflasyon verilerinin merkez bankasının görevini tamamladığı anlamına gelmediğini vurguladı ve enflasyonun son beş yıldır %2 hedefinin üzerinde seyrettiğine dikkat çekerek önceliğin fiyat istikrarı olduğunu yineledi. Yatırımcılar temmuz ayında bir faiz artışı ihtimalini büyük ölçüde fiyatlamasa da eylül veya ekim toplantılarında çeyrek puanlık bir artış olasılığını yüksek görüyor ve bu hareketin aralık ayına kadar neredeyse kesinleştiğini düşünüyor. İki yıllık tahvil getirisinin şubat ayı sonundan bu yana yaklaşık 75 baz puan yükselerek %4,2 seviyesine yaklaşması, piyasanın şahin senaryoyu önemli ölçüde önceden fiyatladığına işaret ediyor, bu da faiz artışı gerçekleştiğinde piyasa tepkisinin nispeten sınırlı kalabileceği ihtimalini güçlendiriyor.

PBOC Beklendiği Gibi Faizi Sabit Bıraktı

Çin Merkez Bankası, temmuz ayı faiz kararında gösterge kredi faiz oranlarını piyasa beklentileriyle uyumlu biçimde değiştirmede, bir yıllık referans oran %3 seviyesinde, konut kredilerine esas teşkil eden beş yıllık oran ise %3,5'te sabit tutuldu ve böylece her iki oran da üst üste on dördüncü ay yerinde kaldı. Karar, Ortadoğu'daki çatışmaların küresel ekonomiye yönelik risklerine karşı temkinli duruşun sürdüğüne işaret ederken, Çin ekonomisinin ikinci çeyrekte 2022 sonundan bu yana en zayıf büyüme hızını kaydetmesi de bankanın manevra alanının daraldığını gösteriyor. Bölgedeki gerilimin enerji fiyatlarını yukarı çekmesi ve tedarik zincirlerinde aksamalara yol açması tüketici ve üretici fiyatları üzerindeki baskıyı canlı tutarken, konut fiyatlarının haziranda da gerilemesi emlak sektöründeki zayıflığın ekonominin kırılgan halkası olmayı sürdürdüğünü teyit ediyor, bu tablo PBOC'nin gevşeme adımı atmak yerine bekle-gör tercihinin güçlendiren bir zemin oluşturuyor.

Haftanın Kritik Gündem Maddeleri

Perşembe günü açıklanacak ECB faiz kararında bankanın geçen ayki artırımın ardından bu kez faizleri sabit tutması bekleniyor, İran'daki çatışmanın yeniden alevlenmesi belirsizliği canlı tutsa da petrol fiyatlarının çatışmanın en yoğun döneminde görülen seviyelerin altında kalması bankayı hafta içinde yeni bir artışa zorlayacak kadar keskin bir değişikliğe işaret etmiyor, bu nedenle piyasanın odağı ECB Başkanı Christine Lagarde'ın eylül ve sonrasına dair vereceği sinyallere kaydı. Aynı gün Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın da politika faizini %37 seviyesinde sabit bırakması bekleniyor. ABD'de bilanço sezonu yoğunlaşacak, Alphabet'in yapay zeka yatırımlarına ayırdığı sermaye harcaması planları yakından izlenecek, Tesla, Intel ve American Express de bu hafta sonuçlarını açıklayacak şirketler arasında yer alıyor, S&P 500 şirketlerinin ikinci çeyrek karlarının geçen yılın aynı dönemine göre %25,7 artması bekleniyor.

İngiltere'de başbakanlık görevini devralacak Andy Burnham'ın hükümetin sıkı mali kurallarına bağlı kalacağı yönündeki beklenti sterlin üzerinde destekleyici bir etki yaratmış durumda, İçişleri Bakanı Shabana Mahmood'un maliye bakanlığı görevine getirilmesi olasılığı piyasalarca şimdilik güvenle karşılanıyor. Asya tarafında Endonezya Merkez Bankası'nın çarşamba günü faiz artırması bekleniyor, altı yıl aradan sonra ilk kez dış ticaret açığı veren ülkenin para birimi rupiyi desteklemek amacıyla atılacak bu adım, kredi derecelendirme kuruluşlarının ülkeyi geliştirmekte olan piyasa statüsünden çıkarma ihtimaliyle birlikte değerlendiriliyor. Japonya'da çarşamba açıklanacak dış ticaret verileri ile cuma günkü enflasyon ve öncü PMI rakamları da bölge genelinde risk iştahını şekillendirecek başlıca göstergeler arasında yer alıyor.

Özetle

Yeni hafta, Ortadoğu'da diplomatik kanalın fiilen askıya alınmasıyla derinleşen bir jeopolitik risk primi ve bunun tetiklediği enflasyon endişeleriyle başlıyor. Petrol ve dizeldeki arz sıkışıklığı Fed'e yönelik beklentiler özelinde şahin duruşu güçlendirirken, Çin'in faizleri sabit tutması ve haftanın ECB, TCMB, Endonezya Merkez Bankası kararları ile büyük teknoloji şirketlerinin bilançoları risk iştahının yönünü belirleyecek ana başlıklar olarak öne çıkıyor.

EREN CAN UMUT
TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibariyle mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.